

Programma

van

Toetsing

en

Afsluiting

2016-2017

4 HAVO

EXAMENREGLEMENT

INHOUDSOPGAVE

Examencommissie.....	3
Examenkandidaten.....	4
Overzicht toetsperioden	5
Indeling toetsen per week (eerste helft schooljaar).....	6
Nederlandse taal- en letterkunde	7
Franse taal- en letterkunde	8
Duitse taal- en letterkunde.....	9
Engelse taal- en letterkunde	11
geschiedenis.....	12
maatschappijleer.....	13
aardrijkskunde.....	14
wiskunde A	15
wiskunde B	16
rekenen	17
informatica.....	18
natuurkunde	19
scheikunde.....	20
biologie.....	22
economie	23
CKV	24
KUBV.....	26
lichamelijke opvoeding.....	28
bewegen, sport en maatschappij	29
decanaat/loopbaanoriëntatie en begeleiding	30
Examenreglement openbaar voortgezet onderwijs	31
Begrippen	43

september 2016

Examencommissie

Voorzitter: J.A. Vink

Secretaris: M. van der Meulen

Examinatoren:

Nederlandse taal en letterkunde	mw. R. Stoop mw. D. Bouman
Franse taal en letterkunde	mw. I. Ritico
Duitse taal en letterkunde	mw. E. Overgaauw
Engelse taal en letterkunde	Dhr. R. Bakker mw. E. Hoek mw. H. Kayar
Geschiedenis	dhr. P. de Gruijl dhr. H. van Reek
Maatschappijleer	dhr. P. Kortleven
Aardrijkskunde	drs. R. van Holt
Wiskunde A	mw. R. Muizer mw. L. Werring
Wiskunde B	Dhr. K. Tukker
rekenen	mv. E. Ottevanger
Informatica	dhr. N. van Witzenburg
Natuurkunde	dhr. A. Hofman
Scheikunde	dhr. R.H. Ooms
Biologie	dhr. R.R. Zoeteman
Economie	mw. M. Groen-Leeflang
Culturele en kunstzinnige vorming	mw. A. Crielaard-van Wijk mw. E. Reinhard
Kunstvakken beeldende vorming	mw. E. Reinhard
Lichamelijke opvoeding	dhr. G. Stoffers mw. M. van der Meulen mw. M. van der Salm
Bewegen, sport, maatschappij	dhr. W.A. Schwillens

Examenkandidaten

Hamdi AbdulGhafour	Amber de Man
Dylan Barendregt	Calvin van Meggelen
Yentl Bestman	Maarten van de Merwe
Amber Boer	Safaa Mussa
Luuk Boot	Freek Nagelkerke
Renze van den Bosch	Dewi Neleman
Femke de Bot	Kaylee Nieuwland
Thomas van de Bovenkamp	Fenna van Oevelen
Dennis Breukel	Romy Olivier
Thomas Brökling	David van Onselen
Sandy Chen	Ryan Paalvast
Charlotte Dam	Nienke van Pelt
Yanou Degeling	Tom Pieters
Fleur van Duyne	Kaj Pols
Nathan Eggebeen	Jasmijn Poot
Sterre van den Engel	Jennifer Rietdijk
Donovan Fierinck	Rana Roersma
Robbie van Gentevoort	Lieke van Roon
Gina Geurtsen	Tim Sannes
Stephanie Grönbech	Stefanie Schipper
Jim Grootsholten	Amy Selling
Tim Holleman	Meike van Seventer
Jorrit Hoogvliet	Floris Smit
Evi Huising	Jamie Smit
Diar Ibrahim	Lindy Smit
Joyce de Jong	Rosa Snoek
Dylan Kalden	Martin Speet
Masjenka Kap	Iris Verkeste
Nicky Knöps	Jelmer Vijverberg
Anne de Koning	Eva van der Vlies
Fauve de Koning	Kim van Vliet
Christiaan Koskamp	Christiaan Vollaard
Iris de Kovel	Misty de Voogt
Quincy Kwaytaal	Jelle Westeijn
Donika Lajçi	Richelle Wienholts
Isabel Leeuwestein	Marco Zuijderwijk
Michel Li	Twan Zwinkels
Wouter Luteijn	

Overzicht toetsperiodes

wk	Datum	sw	tw	Vakken
34	22-08-2016	1		
35	29-08-2016	2		
36	05-09-2016	3		
37	12-09-2016	4		
38	19-09-2016	5		
39	26-09-2016	6	1A	
40	03-10-2016	7	1B	
41	10-10-2016	8		activiteitendagen (13 en 14 oktober)
42	17-10-2016			herfstvakantie
43	24-10-2016	9		
44	31-10-2016	10		
45	07-11-2016	11		
46	14-11-2016	12	2A	
47	21-11-2016	13	2B	
48	28-11-2016	14		
49	05-12-2016	15		
50	12-12-2016	16		herkansing periode 1 & 2 (13 december)
51	19-12-2016	17		activiteitendagen (21 en 22 december)
52	26-12-2016			kerstvakantie
1	02-01-2017			kerstvakantie
2	09-01-2017	18		
3	16-01-2017	19	3A	
4	23-01-2017	20	3B	
5	30-01-2017	21		
6	06-02-2017	22		
7	13-02-2017	23		
8	20-02-2017	24		
9	27-02-2017			voorjaarsvakantie
10	06-03-2017	25	4A	
11	13-03-2017	26	4B	
12	20-03-2017	27		
13	27-03-2017	28		
14	03-04-2017	29		
15	10-04-2017	30		
16	17-04-2017	31		ma. vrij (2 ^e Paasdag)
17	24-04-2017			meivakantie
18	01-05-2017			meivakantie
19	08-05-2017	32	5A	
20	15-05-2017	33	5B	
21	22-05-2017	34		do. en vr. vrij (Hemelvaart)
22	29-05-2017	35		herkansing per 3,4,5 (30 mei)
23	05-06-2017	36		ma. vrij (2e Pinksterdag)
24	12-06-2017	37	6	toetsweek 6 (vanaf 16 juni)
25	19-06-2017	38	6	toetsweek 6 (t/m 22 juni)
26	26-06-2017	39		27 juni boeken inleveren
27	03-07-2017	40		lesvrij (6 juli rapporten ophalen) 8 juli: zomervakantie

Indeling toetsen per week (eerste helft schooljaar)

4 havo	A	B	Reserve
maandag	BI	AK	DU
dinsdag	SK	EN	
woensdag	FA	NA	
donderdag	GS	EC	KUBV
vrijdag	WI A/B	NE	

Maatschappijleer en informatica in overleg met docent.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Nederlandse taal- en letterkunde

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Spellen	Nieuw Nederlands: pag. 242-275	Klassikaal	Schriftelijk	1	Herkansing mogelijk
T42	2	Formuleren	Nieuw Nederlands: pag. 204-241	Klassikaal	Schriftelijk	1	Herkansing mogelijk
T43	3	Literatuur: Poëzie- en verhaalanalyse	Laagland: pag. Cursus 1,2,3	Klassikaal	Schriftelijk	2	Herkansing mogelijk
T44	4	Betoog: mondeling*	Nieuw Nederlands: pag. 124-144	Klassikaal	Mondeling	1	50% SE
T45	5	Betoog: schriftelijk*	Nieuw Nederlands: pag. 56-96	Klassikaal	Schriftelijk (computer)	1	50% SE
T46	6	Tekstbegrip	Nieuw Nederlands: pag. 8-55	Klassikaal	Schriftelijk	3	
HD	Alle	Handelingsdeel: lezen van 6 literaire werken voor de boekenlijst. Bij elk boek lees je één secundair artikel					

*Het gemiddelde van T44 en T45 is je eerste cijfer voor het schoolexamen in 5havo (weging in examenjaar: 1). Indien een leerling 4havo doubleert, moet de leerling de betogen nogmaals doen.

$$T41 + T42 + 2*T43 + T44 + T45 + 3*T46/9 = \text{eindcijfer}$$

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Franse taal- en letterkunde

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Hoofdstuk 1 Deeltoetsen, Vaardigheden, Idioom	Unité 1 D'accord + Examenidoom	Klassikaal Epack	Schriftelijk	1	
T42	2	Hoofdstuk 2 Deeltoetsen, Vaardigheden, Idioom	Unité 2 D'accord + Examenidoom	Klassikaal Epack	Schriftelijk	1	
T43	3	Hoofdstuk 3 Deeltoetsen, Vaardigheden	Unité 3 D'accord	Klassikaal Epack	Schriftelijk	1	
T44	4	Hoofdstuk 4 Deeltoetsen, Vaardigheden, Idioom	Unité 4 D'accord + Examenidoom	Klassikaal Epack	Schriftelijk	1	
T45	5	Hoofdstuk 5 + luistertoets	Unité 5 D'accord	Klassikaal Epack	Schriftelijk	2	
T46	6	Hoofdstuk 6 + luistertoets	Unité 6 D'accord	Klassikaal Epack	Schriftelijk	2	
T47	Alle	Tekstbegrip, gemiddelde van ± 10 mc teksten		Klassikaal Epack	Schriftelijk	2	
T48	5 of 6	Spreekvaardigheid	Stencil exameneisen	Klassikaal Epack	Mondeling	2	
T49	3	Geschiedenis en literatuur (beknopt)	Stencils en aantekeningen	Klassikaal Epack	Schriftelijk	1	
T410	6	Geschiedenis en literatuur (beknopt)	Stencils en aantekeningen	Klassikaal Epack	Schriftelijk	1	
H41	Alle	Opdrachten in overleg met de docent		Vaardigheden in de les	Aanwezigheid in de les		

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Duitse taal- en letterkunde

toets	Per.	Toets Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41.1	1	Kapitel 1 Lernbox (blz. 18 t/m 25) + oefeningen + aantekeningen (examen)idoom	Textbuch Arbeitsbuch Schrift Studieplanner	Klassikaal en zelfstandig E-pack	schriftelijk	3	A/B- week
T41.2	1	Vaardigheidstoets	Materiaal via docent(e)		leestoets	2	In de les
T41.3	1	voortgangstoets	Idioomboek		d.m.v. S.O's en M.O's minimaal 1 per 2 periodes	Gem.1	In de les
T41.4	1	Huiswerk			controle van het maakwerk	e.v. huiswerkcijfer	In de les
T42.1	2	Kapitel 2 Lernbox (blz. 38 t/m 45) + oefeningen + aantekeningen + lijst van sterke werkwoorden (examen)idoom	Textbuch Arbeitsbuch Schrift Studieplanner	Klassikaal en zelfstandig E-pack	schriftelijk	3	A/B- week
T42.2	2	Vaardigheidstoets	Materiaal via docent(e)		luistertoets	2	In de les
T42.3	2	Voortgangstoets	Idioomboek		d.m.v. S.O's en M.O's minimaal 1 per 2 periode	Gem.1	In de les
T42.4	2	Huiswerk			controle van het maakwerk	e.v. huiswerkcijfer	In de les
T43.1	3	Kapitel 3 Lernbox (blz. 56 t/m 63) + oefeningen + aantekeningen (examen)idoom	Textbuch Arbeitsbuch Schrift Studieplanner	Klassikaal en zelfstandig E-pack	schriftelijk	3	A/B- week
T43.2	3	Vaardigheidstoets	Materiaal via docent(e)		leestoets	2	In de les
T43.3	3	voortgangstoets	Idioomboek		d.m.v. S.O's en M.O's minimaal 1 per 2 periodes	Gem.1	In de les
T43.4	3	Huiswerk			controle van het maakwerk	e.v. huiswerkcijfer	In de les
T44.1	4	Kapitel 4 Lernbox (blz. 76 t/m 85)+ oefeningen + aantekeningen (examen)idoom	Textbuch Arbeitsbuch Schrift Studieplanner	Klassikaal en zelfstandig E-pack	schriftelijk	3	A/B- week
T44.2	4	Vaardigheidstoets	Materiaal via docent(e)		leestoets	2	In de les
T44.3	4	voortgangstoets	Idioomboek		d.m.v. S.O's en M.O's minimaal 1 per 2 periodes	Gem.1	In de les
T44.4	4	Huiswerk			controle van het maakwerk	e.v. huiswerkcijfer	In de les

- 4-havo 2016 - 2017 -

toets	Per	Toets Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T45.1	5	Kapitel 5 Lernbox (blz. 96 t/m 103)+ oefeningen + aantekeningen (examen)idioom	Textbuch Arbeitsbuch Schrift Studieplanner Materiaal via docent(e) Idioomboek	Klassikaal en zelfstandig E-pack	schriftelijk	3	A/B- week
T45.2	5	Vaardigheidstoets			luistertoets	2	In de les
T45.3	5	Voortgangstoets			d.m.v. S.O's en M.O's minimaal 1 per 2 periodes	Gem.1	In de les
T45.4	5	Huiswerk			controle van het maakwerk	e.v. huiswerkcijfer	In de les
T46.1	6	Kapitel 6 Lernbox (blz. 116 t/m 123)+ oefeningen + aantekeningen (examen)idioom	Textbuch Arbeitsbuch Schrift Studieplanner Materiaal via docent(e) Idioomboek	Klassikaal en zelfstandig E-pack	schriftelijk	3	In de les
T46.2	6	Vaardigheidstoets			leestoets	3	toetsweek
T46.3	6	voortgangstoets			d.m.v. S.O's en M.O's minimaal 1 per 2 periodes	Gem.1	In de les
T46.4	6	Huiswerk			controle van het maakwerk	e.v. huiswerkcijfer	In de les

Cijfer: $\frac{P1 + P2 + P3 + P4 + P5 + P6}{6}$

N.B In de vierde klas zullen er 1 á 2 boeken gelezen worden. De beoordeling hiervan zal telkens als S.O.-cijfer meetellen in één van de periodes. (weging 1)

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Engelse taal- en letterkunde

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging periode	Weging overgang	Overige Opmerkingen
T41	1	Grammatica	Stencils worden door docent aangeboden	Zelfwerkzaamheid. Correctie klassikaal	Afsluitende repetitie; invuloefeningen en vertalen	2	1	
		Luistervaardigheid	CITO materiaal	CD en DVD in klas; thuis TV	CITO toets	1		
T42	2	Wasp (1)	WASP reporter	1-2-3 sterren artikelen	Schriftelijk met opdrachten als ge oefend	2	1	
		Idioom (H06-I)	Stencil /ELO	Stencil /ELO	Schriftelijk	1		
		Boekoverhoring	Bibliotheek	Individueel	Schriftelijk	1		
T43	3	Wasp (2)	WASP reporter	1-2-3 sterren artikelen	Schriftelijk met opdrachten als ge oefend	2	1	
		Idioom (H06-II)	Stencil /ELO	Stencil /ELO	Schriftelijk	1		
T44	4	Engelse brief	ELO: oefenbrieven en instructie	Via computer	Engelse sollicitatiebrief	3	1	Telt voor school-examen
		Boekoverhoring	Bibliotheek	Individueel	Mondeling / Individueel	1		
T45	5	Idioom (H07-I)	Stencil /ELO	Stencil /ELO	Schriftelijk	1	1	
		Wasp (3)	WASP reporter	2-3-4 sterren artikelen	Schriftelijk met opdrachten als ge oefend	2		
T46	6	Luistervaardigheid	CITO materiaal	CD en DVD in klas; thuis TV	CITO toets	1	2	
		Boekoverhoring Boek<->film	Bibliotheek	Individueel	Schriftelijk	1		
		Tekstbegrip / Oefenexamen	Stencils en internet	Oefenen met examens op HAVO niveau	Schriftelijk Multiple choice examen	4		

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

geschiedenis

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	H 1, 2 en 3. Kenmerkende aspecten en de vaardigheden	Werkplaats 1 t/m 3. Overzicht kenmerkende aspecten	Klassikaal	Toets	1	
T42	2	Herhaling 1 t/m 3. Steden en Staten en Ontdekkers en Hervormers t/m 5.3. Kenmerkende aspecten en de vaardigheden	Werkplaats 1 t/5.3 Overzicht kenmerkende aspecten	Klassikaal	Toets	1	
T43	3	Herhaling 1 t/m 5.3. De Opstand en Regenten en Vorsten. Kenmerkende aspecten en de vaardigheden.	Werkplaats 1 t/m 6. Overzicht kenmerkende aspecten	Klassikaal	Toets	1	
T44	4	Herhaling 1 t/m 6. Pruiken en Revoluties en de Industriële Revolutie. Kenmerkende aspecten en de vaardigheden. Thema: 'De Stad'	Werkplaats 1 t/m 8.1. Overzicht kenmerkende aspecten	Klassikaal	Toets	1x thema+ 2x toets:3 =cijfer	
T45	5	Geschiedenis van de Parlementaire democratie. Kenmerkende aspecten en de vaardigheden	Katern 'Rechtsstaat en Democratie.' Overzicht kenmerkende aspecten	Klassikaal	Toets	1	

Eindcijfer:

T41 + T42 + T43 + T44 + T45

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

maatschappijleer

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Rechtsstaat	Kernthema's maatschappijleer	Klassikaal	schriftelijk	1	
T42	2	Parlementaire democratie,	Kernthema's maatschappijleer	Klassikaal	schriftelijk	1	
T43	3	Pluriforme Samenleving	Kernthema's maatschappijleer	Klassikaal	individueel	1	
T44	4	Verzorgingsstaat	Kernthema's maatschappijleer	Klassikaal	individueel	1	

Eindcijfer =

T41 + T42 + T43 + T44

4

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

aardrijkskunde

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T 41	1	Geografische werkwijzen en kaartvaardigheden.	Werkatlas, Grote Bosatlas, Magister	Klassikaal	Schriftelijk	1x	Mag herkanst worden
T 42	2	Het grensgebied tussen Mexico en de VS	Wereldwijs Handboek Wereld 1, Hoofdstuk 1, Magister	Klassikaal	Schriftelijk	1x	Mag herkanst worden
T 43	3	Natuurlijke gevaren in de Verenigde Staten.	Wereldwijs Handboek Aarde 2, Hoofdstuk 8, Magister	Klassikaal	Schriftelijk	1x	Mag herkanst worden
T 44	4	Vrijhandel en landbouw in Europa	Wereldwijs Handboek Wereld 1, Hoofdstuk 2, Magister	Klassikaal	Schriftelijk	1x	Mag herkanst worden
T 45	5	Middellandse zeegebied	Wereldwijs Handboek Wereld 2, Hoofdstuk 7, Magister	Klassikaal	Schriftelijk	1x	Mag herkanst worden
T 46	6	Opbouw en afbraak van het reliëf op aarde.	Wereldwijs Handboek Aarde 1, Hoofdstuk 5, Magister.	Klassikaal	Schriftelijk	1x	Mag niet herkanst worden

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

wiskunde A

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Herkansbaar
T41	1	Rekenregels en verhoudingen (=H1) + Verwerken van data (=H2)	Getal en Ruimte HAVO A deel 1 H1 + H2	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T42	2	H1 + H2 + Tabellen en grafieken (=H3)	Getal en Ruimte HAVO A deel 1 H1 t/m H3	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T43	3	H1 + H2 + H3 + Handig tellen (=H4)	Getal en Ruimte HAVO A deel 1 H1 t/m H4	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so) van 10%)	1	Ja
T44	4	H1 + H2 + H3 + H4 + Lineaire verbanden (=H5)	Getal en Ruimte HAVO A deel 1+2 H1 t/m H5	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T45	5	H1 + H2 + H3 + H4 + H5 + Statistiek en beslissingen (=H6)	Getal en Ruimte HAVO A deel 1+2 H1 t/m H6	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T46	6	Eindtoets klas 4 H1 + H2 + H3 + H4 + H5 + H6 + Veranderingen (=H7)	Getal en Ruimte HAVO A deel 1+2 H1 t/m H7	klassikaal	Schriftelijke Toets 90 minuten	2	Nee
P47		Praktische opdracht H8	Getal en Ruimte HAVO A deel 2 H8		Handelingsdeel Met een voldoende afsluiten		Ja

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

wiskunde B

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Herkansbaar
T41		Formules en grafieken en vergelijkingen (=H1) + Veranderingen (=H2)	Getal en Ruimte HAVO B deel 1 H1 + H2	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T42		H1 + H2 + Hoeken en afstanden (=H3)	Getal en Ruimte HAVO B deel 1 H1 t/m H3	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T43		H1 + H2 + H3 + Werken met formules (=H4)	Getal en Ruimte HAVO B deel 1 H1 t/m H4	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T44		H1 + H2 + H3 + H4 + Machten, exponenten en logaritmen (=H5)	Getal en Ruimte HAVO B deel 1+2 H1 t/m H5	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T45		H1 + H2 + H3 + H4 + H5 + De afgeleide functie (=H6)	Getal en Ruimte HAVO B deel 1+2 H1 t/m H6	klassikaal	Schriftelijke Toets (+ evt. een so van 10%)	1	Ja
T46		H1 +H2 +H3 + H4 + H5 + H6 + Lijnen en cirkels (=H7)	Getal en Ruimte HAVO B deel 1+2 H1 t/m H7	klassikaal	Schriftelijke Toets 90 minuten	2	Nee

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

rekenen

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
	Maart 2017	Examen	SmartRekenen Online-methode	Klassikaal en zelfstudie	Computer 120 min		7 maart - 20 maart 2017
	Juni 2017	Examen	SmartRekenen Online-methode	Klassikaal en zelfstudie	Computer 120 min		29 mei - 9 juni 2017
	Maart 2018	Examen	SmartRekenen Online-methode	Klassikaal en zelfstudie	Computer 120 min		Nog niet bekend.
	Juni 2018	Examen	SmartRekenen Online-methode	Klassikaal en zelfstudie	Computer 120 min		Nog niet bekend.

Voor leerlingen zijn de volgende regels van kracht:

- Een leerling mag het rekenexamen vier keer afleggen waarbij het hoogste cijfer telt. De eerste afname van maart 2017 is voor alle leerlingen verplicht.

Het eindresultaat maakt geen deel uit van de slaag- / zakregeling. Onder voorbehoud van eventuele wijzigingen na 1 oktober door het Ministerie O-C&W.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

informatica

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	P Wk 41	Module 1 Informatica H1,2	Digitaal	Individueel	Schriftelijk	1	
T42	P Wk 7	Module 2 Hardware H1,2,3	Digitaal	Individueel	Schriftelijk	1	
P41	P Wk 48	Module 1 Informatica H1 Moduleopdracht 1	Digitaal	Klassikaal	Verslag / Presentatie	1	
P42	P Wk 20	Module 2 Hardware H1,2,3 hoofdstukopdracht 1+2	Digitaal	Klassikaal	Verslag / Presentatie	1	
P44	P Wk 14	HTML site	Stencils	Individueel	Digitale eindopdracht	1	
P45	P Wk 25	MSW logo	Stencils	Individueel	Digitale eindopdracht	1	
P46	P Wk 20	Proces project	Stencils/ website	Project	Verslag/ Presentaties/ Logboek/Planning	2	
P47	P Wk 20	Project (GAMEMAKER)	Stencils/ website	Project	Eindopdracht/ Presentatie	1	

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

natuurkunde

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Beweging	Deel 4-havo H1	klassikaal	repetitie	1	
T42	2	Elektriciteit	Deel 4-havo H2	klassikaal	repetitie	1	
T43	3	Krachten	Deel 4-havo H3	klassikaal	repetitie	1	
T44	4	Materialen	Deel 4-havo H4	klassikaal	repetitie	1	
T45	5	Aarde en Heelal	Deel 4-havo H5	klassikaal	repetitie	1	
T46	6	Technische Automatisering	Deel 4-havo H6	klassikaal	repetitie	1	

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

scheikunde

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Scheiden en reageren -zuivere stoffen en mengsels -scheidingsmethoden -chemische reacties -de snelheid van een reactie -veranderingen in reactiesnelheid	Chemie Overal 4 HAVO H 1	Klassikaal	Theoretisch	1	
T42	2	Bouwstenen van stoffen -de bouw van een atoom -het periodiek systeem -ionen -de massa van deeltjes -de hoeveelheid van een stof -massaprocenten	Chemie Overal 4 HAVO H 2	Klassikaal	Theoretisch	1	
T43	3	Stoffen en reacties -kristalvormen -elektrisch geleidingsvermogen -structuurformules en naamgeving -reactievergelijkingen -rekenen aan reacties	Chemie Overal 4 HAVO H 3	Klassikaal practicum	Theoretisch	1	
T44	4	Moleculaire stoffen -water -Vanderwaalsbindingen -waterstofbruggen -mengsels van moleculaire stoffen -samenstelling van een mengsel	Chemie Overal 4 HAVO H 4	Klassikaal practicum	Theoretisch	1	

- 4-havo 2016 - 2017 -

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T45	5	Zouten en zoutoplossingen -namen en formules -ontstaan van een zout -gedrag van zout -molariteit -zouthydraten -watermanagement -reacties tussen ionen -toepassen neerslagreacties -reacties+evenwichten	Chemie Overal 4 HAVO H 5 en H 6	Klassikaal practicum	Theoretisch	1	
T46	6	Koolstofverbindingen - koolstofkringloop -alkanen en alkenen -karakteristieke groepen -substitutie- en additiereactie -ethanol en esthers -oliën en vetten	Chemie Overal 4 HAVO H 7	Klassikaal practicum	Theoretisch	1	
P41	1 t/m 6	Ca 10 practica behorende bij de hoofdstukken	Practicumvoorschriften	In duo's Praktisch	Werkbladen		Het gemiddelde practicumcijfer uit leerjaar 4 wordt gewogen met het gemiddelde practicumcijfer uit leerjaar 5 Het eindcijfer telt voor 20% mee met SE

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

biologie

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang
T41	1	Inleiding in de biologie	Thema 1 (BvJ havo 4a)	Klassikaal	Schriftelijk	1
T42	2	Cellen	Thema 2 (BvJ havo 4a)	Klassikaal	Schriftelijk	1
T43	3	Voortplanting Erfelijkheid BS1 t/m 4	Thema 3 (BvJ havo 4a) Thema 4 (BvJ havo 4a)	Klassikaal	Schriftelijk	1
T44	4	Erfelijkheid BS 4 t/m 9 Evolutie	Thema 4 (BvJ havo 4a) Thema 5 (BvJ havo 4a)	Klassikaal	Schriftelijk	1
T45	5	Regeling en waarneming	Thema 6 (BvJ havo 4a)	Klassikaal	Schriftelijk	1
T46	6	Ecologie Gedrag	Thema 7 (BvJ havo 4a) Thema 8 (BvJ havo 4a)	Klassikaal	Schriftelijk	2
P41	Alle	Practica	Boek en stencils	Opdracht	beoordeling van tekeningen en verslagen	2
H41	Alle	Overige opdrachten	Boek en stencils	Opdracht	Schriftelijk	1

Alle voorgaande theorie wordt bekend geacht.

Voor elk practicum(verslag) wordt een cijfer gegeven. De opdrachten dienen op tijd volgens afspraak bij de docent te worden ingeleverd. Het gemiddelde van deze cijfers (P41) telt 2 keer mee in het overgangscijfer biologie. Tevens worden kleine opdrachten, zoals schriftelijke overhoringen, gedurende het jaar beoordeeld, minimaal 1 opdracht per periode. Het gemiddelde van dit cijfer (H41) telt 1 keer mee in het overgangscijfer. Het overgangscijfer leerjaar 4 telt voor 10% mee in het schoolexamencijfer in 5 havo.

De berekening van het overgangscijfer is als volgt:

$$\frac{H41 + T41 + T42 + T43 + T44 + T45 + 2 \times (T46 + P41)}{10}$$

10

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

economie

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Module 1 + stencils HS 1+2 Aantekeningen	Boek: Praktische Economie Opdrachtenboek A Stencils worden uitgereikt	Klassikaal	Schriftelijk	1	
T42	2	Module 2 + stencils samenvatting HS 5 Aantekeningen	Boek: Praktische Economie Opdrachtenboek A Stencils worden uitgereikt	Klassikaal	Schriftelijk	1	
T43	3	Module 3 + stencils HS 4 Aantekeningen	Boek: Praktische Economie Opdrachtenboek A Stencils worden uitgereikt	Klassikaal	Schriftelijk	1	
T44	4	Module 4 + stencils HS 3 Aantekeningen	Boek: Praktische Economie Opdrachtenboek A Stencils worden uitgereikt	Klassikaal + klassen- experiment	Schriftelijk	1	
T45	5	Module 5 + stencils HS 6 Aantekeningen	Boek: Praktische Economie Opdrachtenboek B Stencils worden uitgereikt	Klassikaal	Schriftelijk	1	
T46	6	Module 1 t/m 5 + stencils HS 1 t/m 4 + 6 + samenvatting HS 5 Examenopgaven over lesstof Aantekeningen	Boek: Praktische Economie Opdrachtenboek A en B Uitgereikte stencils en examenopgaven	Klassikaal	Schriftelijk	1	

Het gebruik van de grafische rekenmachine is niet toegestaan.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

CKV

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
P41 Kunst-dossier verslaglegging 1. praktische opdrachten 2. culturele graadmeter	Week 45	Opdrachten bij thema maken en netjes in map bewaren	Palet. Stencils docent	klassikaal	Verslag en praktische opdracht	1	Tevens Combicijfer met L.O. B.S.M en C.K.V
P42 Kunst-dossier verslaglegging 1. praktische opdrachten	Week 6	Opdrachten bij thema maken en netjes in map bewaren	Palet. Stencils docent	klassikaal	Verslag en praktische opdracht	1	Tevens Combicijfer met L.O. B.S.M en C.K.V
P43 Kunst-dossier verslaglegging : 1. praktische opdrachten	Week 16	Opdrachten bij thema maken en netjes in map bewaren	Palet. Stencils docent	klassikaal	Verslag en praktische opdracht	1	Tevens Combicijfer met L.O. B.S.M en C.K.V
P43 Kunst-dossier verslaglegging : 1. praktische opdrachten 2. Balansverslag 3. 1. verslaglegging Buitenlandse reis of vervangend	Week 22	Opdrachten bij thema maken en netjes in map bewaren	Palet. Stencils docent	klassikaal	Verslag en praktische opdracht	1	Tevens Combicijfer met L.O. B.S.M en C.K.V

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
Culturele activiteit 1 /CAP H41	Week 45	Bezoek, workshop, voorstelling aan een culturele instelling	zelfstandig	Verslag van min. 500 woorden + foto's + toegangsbewijs + ingevulde kijkwijzer + recensies, onderzoek en onderbouwde mening. Via ELO + glockster	O/V/G	Culturele Activiteiten zijn handelingsdelen. Meenemen in leerjaar 5. Indien CA= O dan SE=O
Culturele activiteit 2 /CAP H42	Week 6	Bezoek, workshop, voorstelling aan een culturele instelling	zelfstandig	Verslag van min. 500 woorden + foto's + toegangsbewijs + ingevulde kijkwijzer + recensies, onderzoek en onderbouwde mening. Via ELO + glockster	O/V/G	Culturele Activiteiten zijn handelingsdelen. Meenemen in leerjaar 5. Indien CA= O dan SE=O
Culturele activiteit 3 /CAP H43	Week 16	Bezoek, workshop, voorstelling aan een culturele instelling	zelfstandig	Verslag van min. 500 woorden + foto's + toegangsbewijs + ingevulde kijkwijzer + recensies, onderzoek en onderbouwde mening. Via ELO + glockster	O/V/G	Culturele Activiteiten zijn handelingsdelen. Meenemen in leerjaar 5. Indien CA= O dan SE=O

Je moet in totaal 6 culturele activiteiten doen; In het 4e leerjaar 3 en in het 5e leerjaar 3. Voor deze culturele activiteiten heb je de keuze uit 7 disciplines (Beeldende Kunst, Theater, Film, Architectuur, Literatuur, Muziek, Toegepaste Kunst, Cabaret). In totaal mag één discipline dubbel gekozen worden.

De leerling overlegt vooraf met de docent over de gekozen activiteit en maakt een voorbereidingsverslag. Alle opdrachten en Culturele Verslagen worden in een persoonlijke map bewaard en worden ingeleverd volgens data PTA. De Culturele Verslagen worden tevens ingeleverd via ELO Magister. In leerjaar 5 moet onderzoek gedaan worden gericht op 1 van de disciplines.

Tevens moet het Kunstdossier van leerjaar 4, na goedkeuring, bewaard blijven en ingeleverd worden eind leerjaar 5.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

KUBV

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Van Oudheid tot 20e eeuw Algemene inleiding Cultuur moderne 1e helft 20e eeuw Kunst en levensbeschouwing De moderneren en volkskunst	ART History boek 20e eeuw t/m hfst 3 digischool, stencils, werkboek, De Bespiegeling hoofdstuk 11	Klassikaal en individueel	Computer (3x)	1	
T42	2	Begrippen/kenmerken/ beschouwen burgerlijke cultuur	ART History boek digischool, stencils, werkboek, De Bespiegeling	Klassikaal en individueel	Schriftelijk (1) Onderzoeksopdracht (2x)	1	
T43	2	Kunst en Gevoel Kunst als reactie Rationalisme in de Kunst Kunst en macht Kunst en Amusement	ART History boek 20e eeuw t/m hfst 8 digischool, stencils, werkboek, De Bespiegeling hoofdstuk 12	Klassikaal en individueel	Computer (3x)	1	
T44	4	Massacultuur 2e helft 20e eeuw Algemene Inleiding Sterren en idolen Engagemet	ART History boek 20e eeuw 2e helft 1 t/m hfst 3 digischool, stencils, werkboek, De Bespiegeling hoofdstuk 13/14	Klassikaal en individueel	Computer (3x)	1	
T45	5	Begrippen/kenmerken/ beschouwen burgerlijke cultuur	ART History boek digischool, stencils, werkboek, De Bespiegeling	Klassikaal en individueel	Schriftelijk (1) Onderzoeksopdracht (2x)	1	
T46	6	Subculturen Multicultureel Tussen kunst en kitsch Verwerving van de kunsten	ART History boek 20e eeuw t/m hfst 4 t/m 7 digischool, stencils, werkboek, De Bespiegeling hoofdstuk 15/16	Klassikaal en individueel	Computer (3x)	1	

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
P41	1	Praktische opdrachten naar aanschouwing en fantasie. In 2D /3D vormgeving. Onderzoek, en procesverslag gerelateerd aan kunstgeschiedenis en reflectie in dummy	nvt	Klassikaal en individueel	Onderzoek (2x) Presentatie (3x)	1	Presentatie aan interne commissie Telt mee in SE
P42	2	Praktische opdrachten naar aanschouwing en fantasie. In 2D/3D vormgeving. Onderzoek, en procesverslag gerelateerd aan kunstgeschiedenis en reflectie in dummy	nvt	Klassikaal en individueel	Onderzoek (2x) Presentatie (3x)	1	Presentatie aan interne commissie Telt mee in SE
P43	3	Praktische opdrachten naar aanschouwing en fantasie. In 2D /3D vormgeving. Onderzoek, en procesverslag gerelateerd aan kunstgeschiedenis en reflectie in dummy	nvt	Klassikaal en individueel	Onderzoek (2x) Presentatie (3x)	1	Presentatie aan interne commissie Telt mee in SE
P44	4	Praktische opdrachten naar aanschouwing en fantasie. In 2D/3D vormgeving. Onderzoek, en procesverslag gerelateerd aan kunstgeschiedenis en reflectie in dummy	nvt	Klassikaal en individueel	Onderzoek (2x) Presentatie (3x)	1	Presentatie aan interne commissie Telt mee in SE

Overgangscijfer =

$(T41 + T42 + T43 + T44 + T45 + T46 + P41 + P42 + P43 + P44)$

10

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

lichamelijke opvoeding

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
P41	1 / 2	Spel 1	In de les	In de les	Praktijk	1	
P42	1 / 2	Overige sporten 1 (atletiek, turnen, bewegen op muziek, zelfverdediging, fitness)	In de les	In de les	Praktijk	1	
P43	1 / 2	Inzet 1	In de les	In de les	Praktijk	2	
P44	3 / 4	Spel 2	In de les	In de les	Praktijk	1	
P45	3 / 4	Overige sporten 2 (atletiek, turnen, bewegen op muziek, zelfverdediging, fitness)	In de les	In de les	Praktijk	1	
P46	3 / 4	Inzet 2	In de les	In de les	Praktijk	2	
HD1	1 / 2 / 3 / 4	Sportdag (binnen)	In de les	In de les	Praktijk	o / v / g	
P47	5 / 6	Spel 3	In de les	In de les	Praktijk	1	
P48	5 / 6	Overige sporten 3 (atletiek, turnen, bewegen op muziek, zelfverdediging, fitness)	In de les	In de les	Praktijk	1	
P49	5 / 6	Inzet 3	In de les	In de les	Praktijk	2	
HD2	5 / 6	Sportdag (buiten)	In de les	In de les	Praktijk	o / v / g	

Opmerking:

- Handelingsdelen moeten minimaal met een voldoende worden afgesloten.
- Bij een blessure krijgt de leerling een vervangende opdracht, die meetelt i.p.v. een praktische toets.

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

bewegen, sport en maatschappij

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging overgang	Overige opmerkingen
T41	1	Sportoriëntatie: Sportautobiografie	Docent/leerling	Opdracht	Opdracht in BSM map	2	In overleg
T42	1	Bewegen en gezondheid: EHBSO toets	Stencilpakket	Lessen en zelfstudie	Toets	2	
T43	2	Bewegen en regelen: Toets organisatievormen	Stencilpakket	Lessen en zelfstudie	Toets	2	
T44	3	Opdracht Bewegen en Samenleving	Stencilpakket	Opdracht	Opdracht in BSM map	2	
T45	5	Ervaringsopdracht: Stage + Presentatie	Stencilpakket	Stage	stageverslag	2	In overleg
P41		Spel 1 (buiten)		Docent	Praktijk	1	Gehele jaar
P42		Atletiek 1		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
P43		Spel 2 (binnen)		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
P44		Turnen		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
P45		Bewegen en Muziek		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
P46		Zelfverdediging		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
P47		Spel 3 (buiten)		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
P48		Atletiek 2 (buiten)		Docent	Praktijk	1	Gehele Jaar
41		Begeleiding Sportdagen/projectdagen/ Activiteiten		Docent	Ondersteuning: Voorbereiding/ Scheidsrechter/ Wedstrijdleiding	O/V/G	In overleg
42	5B	Lesgeefopdracht	Stencilpakket	Docent	Voorbereiding, Uitvoering en evaluatie	O/V/G	In overleg
43	5B	BSM/Portfolio map	Eerdere opdrachten	Docent	Volledigheid map	O/V/G	In overleg

PROGRAMMA van TOETSING en AFSLUITING

decaaat/loopbaanoriëntatie en begeleiding

Wanneer	Welke activiteit	Welke evaluerende handeling	Inleveren bij	Opmerkingen
31-1-2017	Deelname aan de Studiebeurs+: bezoek aan drie voorlichtingsrondes	3 verslagen van de voorlichtingen	decaan	verplicht

Examenreglement openbaar voortgezet onderwijs

HOOFDSTUK I. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Het schoolexamen en het centraal examen geschieden volgens de bepalingen van het "Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo", zoals dit ten tijde van het examen zal luiden.

Artikel 2

Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de commissie voor de bezwaar- en beroepschriften van de Onderwijsgroep Galilei. De commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste 2 leden die worden benoemd, geschorst en ontslagen op voorstel van de bestuursmanager door het bestuur. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie voor de bezwaar- en beroepschriften. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.

Artikel 3

Onder de in artikel 2 lid 1 genoemde onregelmatigheid valt ook fraude tijdens een schoolexamen / centraal examen. Onder fraude wordt onder andere verstaan:

- het niet inleveren van (delen) van het schoolexamen/centraal examen (en het beweren het wel ingeleverd te hebben);
- examenwerk van anderen inleveren;
- het naar een examenzaal (en kleedkamer) / examenlokaal meenemen van aantekeningen, papier, spiekbriefjes, boeken, jassen, tassen, i-pod, digitale hulpmiddelen (bijv. elektronisch woordenboek, leespen) en elektronische apparatuur (bijv. mobiele telefoon, smartwatch, camera);
- afkijken of overleggen met anderen; gelegenheid geven tot afkijken; aanwijzingen geven of krijgen tijdens toiletbezoek; gebruik maken van sociale media;
- plagiaat;
- overige vormen van onregelmatigheid/fraude.

Een kandidaat die zich aan enige onrechtmatigheid schuldig heeft gemaakt, verliest daarmee automatisch het recht om te herkansen voor het vak / de vakken waarbij de onrechtmatigheid heeft plaatsgevonden

In geval van een onregelmatigheid/fraude is artikel 2 van dit reglement van toepassing.

Artikel 4

Vervallen.

Artikel 5

Afwijking wijze van examineren

Voor een dyslectische kandidaat of daaraan gelijk gesteld, kunnen de examencondities aangepast worden op grond van een rapport van een deskundige, (art. 55.1 examenbesluit) waarin is aangegeven welke maatregelen nodig zijn. Deze aanpassingen betreffen zowel het schoolexamen als het centraal examen. Afhankelijk van de mate, de ernst en het soort dyslexie komen de volgende maatregelen voor:

- verlenging van de examentijd (de verlenging bedraagt 10 minuten per klokuur);
- auditieve ondersteuning;
- ICT-ondersteuning.

HOOFDSTUK II. REGELING VAN HET EINDEEXAMEN

AFDELING 1: PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Inhoud programma van toetsing en afsluiting

Artikel 6

1. De rector stelt namens het bevoegd gezag het programma van toetsing en afsluiting vast.
2. In het programma van toetsing en afsluiting wordt in elk geval aangegeven:
 - a. voor ieder examenvak de stof waarop het schoolexamen betrekking zal hebben;
 - b. de verdeling van de stof over de toetsen van het schoolexamen;
 - c. voor ieder examenvak of het schoolexamen zal plaatsvinden op schriftelijke wijze, op mondelinge wijze, door middel van een practicum dan wel door een combinatie daarvan;
 - d. de regels die aangeven op welke wijze het eindcijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt;
 - e. voor ieder eindexamenvak het tijdvak of de tijdvakken waarin of de tijdstippen waarop het schoolexamen zal plaatsvinden.

Bekendmaking examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 7

Het examenreglement wordt door het bevoegd gezag jaarlijks vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en ter inzage gelegd voor de kandidaten.

Artikel 8

Het programma van toetsing en afsluiting wordt door de rector jaarlijks vóór 1 oktober uitgereikt aan de kandidaten en toegezonden aan het bevoegd gezag en de inspectie.

AFDELING 2: SCHOOLEXAMEN

Schoolexamen

Artikel 9

Het schoolexamen in een vak kan geschieden in het vierde en vijfde leerjaar door middel van 'opdrachten SE', zoals toetsen, praktische opdrachten, presentaties, handelingsopdrachten en een profielwerkstuk.

Artikel 10

1. Voor een vak waarin geen centraal examen afgelegd wordt, bepaalt de rector het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt en het tijdstip waarop het wordt afgesloten.
2. Indien een kandidaat in een vak tevens centraal examen aflegt, stelt de rector de kandidaat in de gelegenheid het schoolexamen in het desbetreffende vak af te sluiten ten minste één lesweek vóór de aanvang van dat centraal examen.

Mondelinge toets

Artikel 11

1. Indien de examinator of de kandidaat tijdig (minimaal 2 weken voor de toets) de wens daartoe te kennen geeft, wordt een mondelinge toets bijgewoond door een docent-gecommitteerde, aangewezen door de rector, tenzij hem na onderzoek blijkt dat dit praktisch niet uitvoerbaar is.
2. Op voorstel van de vakgroep kan de rector beslissen dat een gedeelte van het schoolexamen wordt bijgewoond door een gecommitteerde die niet aan de school is verbonden. De adviezen van deze gecommitteerden dienen ter ondersteuning van de beoordeling door de docent(en).

Beoordeling schoolexamen

Artikel 12

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Het cijfer van het schoolexamen is het gewogen rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen, die voor de toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven.
4. Indien een kandidaat in een vak door twee leraren is geëxamineerd, bepalen deze leraren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.

Verhindering van / te laat komen voor toetsen/schoolexamens

Artikel 13

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen van het schoolexamen tegenwoordig te zijn, wordt hem op een nader door de rector te bepalen tijdstip de gelegenheid gegeven het schoolexamen te voltooien.
2. Van ieder geval van verhindering dient de afdelingsleider van de betreffende afdeling door de ouders, voogden of verzorgers of bij een meerderjarige kandidaat door hemzelf minimaal 24 uur **voor aanvang** van de betreffende toets schriftelijk te zijn ingelicht.
3. In geval van ziekte dient de afdelingsleider van de betreffende afdeling door de ouders, voogden of verzorgers (of bij een meerderjarige kandidaat door hemzelf) minimaal **30 minuten voor aanvang** van de betreffende toets mondeling te zijn ingelicht (een afmelding bij het secretariaat of de receptie van de school volstaat in deze ook). Tevens dient **binnen 5 dagen na de toets** een door de ouders, voogden of verzorgers (of bij een meerderjarige kandidaat een mede door hemzelf) getekende verklaring te worden overgelegd. De rector is gerechtigd in alle gevallen van ziekmelding een medische beoordeling te laten geschieden door een onafhankelijke arts. Als naar het oordeel van de door de rector geraadpleegde arts geen medische gronden voor het verzuim aanwezig blijken te zijn, is artikel 2 van dit reglement van toepassing.
4. Een kandidaat die één of meer lessen verzuimt en nalaat hiervoor, volgens de huidige absentieregeling, een geldige reden te verschaffen, kan het recht worden ontnomen om op de vastgestelde tijd aan één of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen. De kandidaat verliest tevens het recht om te herkansen voor het vak / de vakken waarbij hij zonder geldige reden afwezig is geweest. Voor deze kandidaat is artikel 2 van dit reglement van toepassing.

HOOFDSTUK III. OVERIGE BEPALINGEN

Reglement examendossier (cohort 2016 = 4 havo 2016-2017)

Datum van het schoolexamen

Artikel 14

Het schoolexamen start op 1 oktober in het vierde leerjaar HAVO.

Het wordt 5 schooldagen voor het begin van het centraal examen in het vijfde leerjaar HAVO afgesloten.

Bevorderingsnorm

Artikel 15

Voor elk vak wordt een cijfer gegeven. Van enkele vakken worden de cijfers gemiddeld tot een combinatiecijfer. Dit gemiddelde telt mee als één cijfer. Het combinatiecijfer in het vierde leerjaar bestaat uit: CKV, MA en LO.

De bevorderingsbeslissing vindt plaats op basis van het eindrapport van de betreffende cursus. De kandidaat is bevorderd indien:

1. alle handelingsdelen naar behoren zijn afgerond en
2. voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde hoogstens 1x5 is behaald en voor de overige 2 vakken is het resultaat een 6 of hoger en
3. alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
4. er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
5. er 1x4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle cijfers ten minste 6.0 is of
6. er 2x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle cijfers ten minste 6.0 is of
7. er 1x5 en 1x4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle cijfers ten minste 6.0 is.

Een eindcijfer van een drie of lager op de cijferlijst betekent dat de leerling niet bevorderd is. Voor de verschillende onderdelen die meewegen in het combinatiecijfer moeten de deelcijfers 5 of hoger zijn.

Indien een leerling niet bevorderd is op grond van de overgangsnormen, volgt de afdelingsleider in principe het bindend advies van de docentenvergadering. Indien hij of zij wenst af te wijken van dit advies, brengt de afdelingsleider de leerling in in de revisievergadering.

Doubleren

Artikel 16

Een kandidaat die doubleert, doet het gehele leerjaar over.

Artikel 17

Vervallen.

Examenbureau

Artikel 18

Het examenbureau:

- maakt een overzicht van de toetsen, inventariseert de profielwerkstukken en de te toetsen vaardigheden;
- zorgt voor een redelijke spreiding van de genoemde aspecten;
- neemt de werkstukken in ontvangst;
- geeft de werkstukken aan de examinerator;
- verwerkt de behaalde cijfers en geeft cijferoverzichten;
- regelt de herkansingen.

Samenstelling:

voorzitter

dhr. J.A. Vink (tevens voorzitter van de examencommissie)

secretaris:

mw. M. van der Meulen (tevens secretaris van de examencommissie)

afdelingsleider:

dhr. J.A. Heemskerk, afdelingsleider havo

vaste administratieve ondersteuning

mw. A. van der Giessen

Opdrachten SE (schoolexamen)

Artikel 19

De examinerator kan in het kader van het schoolexamen een opdracht (bijvoorbeeld een verslag, een presentatie, een profielwerkstuk enz.) geven. Hij vermeldt daarbij de eisen waaraan de opdracht moet voldoen en de datum waarop hij moet zijn voltooid.

Algemene regels voor het profielwerkstuk

Artikel 20

De lessen 'profielwerkstuk' starten na de meivakantie 2017 en lopen door tot de herfstvakantie schooljaar 2017-2018.

Zij leveren een eerste en tweede keus in met betrekking tot de onderwerpen en de vakken. De afdelingsleider inventariseert de keuzes en maakt een voorlopige indeling. In overleg met de examineratoren volgt de definitieve indeling.

De leerlingen leveren het profielwerkstuk in voor de kerstvakantie.

Regels bij te laat inleveren van onderdelen van het examendossier

Artikel 21

Het examenbureau neemt het werk in ontvangst en tekent het tijdstip van inleveren op. De kandidaat die niet op tijd werkstukken inlevert (bijvoorbeeld een opdracht SE), begaat een onregelmatigheid waarop artikel 2 en 3 van toepassing zijn (zie Examenreglement, hoofdstuk 1, artikel 2 en 3).

Herkansing van toetsen

Artikel 22

1. Van alle toetsen uit toetsperiode 1 en 2 kan ten hoogste één toets herkanst worden.
2. Van alle toetsen uit toetsperiode 3, 4 en 5 kan ten hoogste één toets herkanst worden.
3. Toetsen die in de laatste toetsperiode (= periode 6) worden afgenomen, kunnen niet herkanst worden.
4. De schriftelijke toetsen over de te lezen boeken, de luistertoetsen, de mondelinge toetsen, de schriftelijke overhoringen en de practica kunnen niet herkanst worden.
5. Een kandidaat die om een geldige reden een toets heeft gemist, haalt deze tijdens de herkansingsronde in. Voor deze ingehaalde toets bestaat geen recht op herkansing.
6. De schriftelijke aanmelding voor de herkansing moet uiterlijk vijf schooldagen voor de herkansingsdatum bij de afdelingsleider ingediend worden. Zowel de afdelingsleider als de leerling zetten een paraaf waaruit blijkt dat het herkansingsformulier op tijd is ingediend.
7. De kandidaat die, na een schriftelijke aanmelding, afziet van herkansing, moet zich uiterlijk twee schooldagen voor de herkansingsdatum bij de afdelingsleider afmelden.
8. Bij afwezigheid zonder afmelding verliest de kandidaat, voor het betreffende vak gedurende de rest van het schooljaar, het recht op herkansing.
9. Het hoogste cijfer geldt.

Bewaren van documenten die een onderdeel vormen van het examendossier

Artikel 23

De kandidaat heeft bewaarplicht van alle opdrachten en moet deze overleggen, als de examinator daar om vraagt.

De school bewaart de opgaven, de correctievoorschrift en de resultaten.

Herexamen van een vak dat alleen in het schoolexamen geëxamineerd wordt.
(Deze mogelijkheid van herkansen betreft het gehele vak).

Artikel 24

De kandidaat mag één vak in het examenjaar herkansen.

Alleen een vak dat met een onvoldoende is afgesloten, komt in aanmerking voor een herexamen. De examinator stelt de leerstof van het herexamen vast.

	<u>mogelijkheden</u>	<u>tijdstip</u>
5-havo	: BSM, CKV, IN, LO, MA	voor 1 mei in het vijfde leerjaar

Toelating tot het centraal examen

Artikel 25

De kandidaat wordt toegelaten tot het centraal examen van een vak, als hij **5 schooldagen** voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen het schoolexamen heeft afgerond.

Het schoolexamen is afgerond als:

1. de kandidaat alle onderdelen van een vak met een schoolexamen / centraal examen heeft gedaan en de examinator ze heeft beoordeeld;
2. de vakken en examenonderdelen die bij de uitslag niet met een cijfer worden beoordeeld (LO, CKV) door de examinator zijn beoordeeld als goed' of 'voldoende'.

Eindcijfer eindexamen

Artikel 26

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Het **eindcijfer** wordt bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer.

Rekentoets (examenjaar 2016-2017)

Artikel 27

1. De rekentoets is **verplicht** voor alle examenkandidaten.
2. Het cijfer van de rekentoets wordt op de cijferlijst vermeld.
3. De rekentoets wordt **digitaal** afgenomen (per computer). De toets van een kandidaat wordt digitaal verstuurd en gecorrigeerd.
4. Een kandidaat krijgt 4 momenten om de rekentoets af te leggen, twee in het pré-examenjaar en twee in het examenjaar.
In het cursusjaar 2016-2017 zijn deze momenten voor kandidaten uit een pré-examenklas:
 - voor 4 havo: 7 t/m 20 maart en 29 mei t/m 9 juni 2017.
5. Een kandidaat die in het pré-examenjaar de rekentoets heeft afgelegd met als cijfer een **6 of hoger, mag** de rekentoets in het examenjaar op twee momenten herkansen.
6. Een kandidaat die in het pré-examenjaar de rekentoets heeft afgelegd met als cijfer een **5 of lager, moet** de rekentoets in het examenjaar op twee momenten herkansen.
7. Een kandidaat die in het pré-examenjaar de rekentoets **niet** heeft afgelegd, krijgt in het examenjaar drie momenten om de rekentoets af te leggen.
8. Voor een kandidaat die een examenjaar over doet zal het reeds behaalde cijfer van de rekentoets vervallen.
Deze kandidaat krijgt in het examenjaar drie momenten om de rekentoets af te leggen.
9. Bij een herkansing van de rekentoets telt het hoogste cijfer.
10. Een kandidaat die overstapt van **4 havo naar 4 vmbo tl/gl** neemt de in 4 havo behaalde resultaten voor de rekentoets 3F mee naar 4 vmbo tl/gl. In 4 vmbo tl/gl zijn er voor deze kandidaat twee momenten waarop de rekentoets 2F mag worden afgelegd.
11. Indien een kandidaat de rekentoets heeft afgelegd in het pré-examenjaar en niet bevorderd is tot het laatste leerjaar, vervallen de voor de rekentoets behaalde resultaten.

Uitslag (examenjaar 2016-2017)

Artikel 28

Een examenkandidaat is geslaagd indien deze heeft voldaan aan onderstaande 6 punten:

1. De vakken **CKV en LO** zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.
2. De voor de **onderdelen van het combinatiecijfer behaalde eindcijfers** moeten 4 of hoger zijn. Het combinatiecijfer is een van de eindcijfers waarop punt 5 wordt toegepast. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de behaalde **afgeronde eindcijfers** voor maatschappijleer en het profielwerkstuk.
3. Het **rekenkundig gemiddelde** van de bij het **centraal examen (CE)** behaalde cijfers ten minste 5,5 is.
4. In de **vier kernvakken** (Nederlands, Engels, wiskunde en de rekentoets) ten hoogste 1 x 5 als **afgerond eindcijfer** is behaald en voor de andere kernvakken als **afgerond eindcijfer** een 6 of meer is behaald.
5.
 - a. **alle eindcijfers 6 of hoger** zijn, of
 - b. er als eindcijfer **1 x 5** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, of
 - c. er als eindcijfer **1 x 4** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, waarbij het **gemiddelde van de eindcijfers** ten minste **6,0** is, of
 - d. er als eindcijfer **2 x 5** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, waarbij het **gemiddelde van de eindcijfers** ten minste **6,0** is, of
 - e. er als eindcijfer **1 x 4 en 1 x 5** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, waarbij het **gemiddelde van de eindcijfers** ten minste **6.0** is.

Toelichting artikel 28:

2. Indien de uitkomst van het combinatiecijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
Als **één van de onderdelen van het combinatiecijfer een drie of lager** is, is de kandidaat niet geslaagd, zelfs als het gemiddelde (oftewel: het combinatiecijfer) een zes of hoger is.
3. Bij de berekening van het gemiddeld centraal examencijfer wordt uitgegaan van het **onafgeronde cijfer (= het CE cijfer in decimalen)**. Een kandidaat moet ten minste een 5,5 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn). Een **rekenkundig gemiddelde van de bij het CE behaalde cijfers** van lager dan 5,5 betekent dat de kandidaat niet geslaagd is.
4. Een kandidaat mag in de vier **kernvakken niet meer dan 1 x een 5 als afgerond eindcijfer** behalen. De overige afgeronde eindcijfers van de kernvakken moeten een 6 of hoger zijn. Een afgerond eindcijfer van een 4 of lager in één van de kernvakken betekent dat de kandidaat is afgewezen.
*Voor kandidaten **zonder wiskunde** geldt dat ten hoogste één vijf als afgerond eindcijfer voor Nederlands, Engels en de rekentoets behaald mag worden.*
5. Een **eindcijfer van een drie of lager** op de cijferlijst betekent dat de kandidaat niet geslaagd is.

Beslissing in niet voorziene gevallen

Artikel 29

1. In gevallen waarin dit programma van toetsing en afsluiting niet voorziet, beslist de rector, indien mogelijk, na voorafgaand overleg en in overeenstemming met het bevoegd gezag.
2. Indien voorafgaand overleg niet mogelijk is, deelt de rector zijn genomen beslissing binnen 14 dagen schriftelijk aan het bevoegd gezag mee.

Inwerkingtreding

Artikel 30

Dit reglement is van toepassing in de cursus 2016 - 2017.

Citeertitel

Artikel 31

Deze regeling kan worden aangehaald als: "Examenreglement Maerlant 4 havo".

Aldus vastgesteld door de directie van het Maerlant op 26 september 2016.

Bijlage I

Regeling behandeling bezwaar- en beroepschriften

De commissie voor de bezwaar- en beroepschriften is belast met de voorbereiding van de beslissing op gemaakte bezwaren en ingestelde administratieve beroepen als bedoeld in artikel 1:5 van de wet en het nemen van een beslissing op het beroep van een kandidaat tegen een besluit van de rector waarbij één of meer maatregelen worden genomen als bedoeld in artikel 5, eerste en tweede lid van het Eindexamenbesluit, welke maatregelen zijn verwoord in artikel 5 van het Eindexamenbesluit.

Beroepschriften in het kader van het Eindexamenbesluit moeten schriftelijk worden ingediend binnen vijf werkdagen na de dag, waarop het besluit bekend is gemaakt.

Het beroepschrift wordt ondertekend door de indiener en bevat ten minste:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
- de gronden van het beroep.

Het beroepschrift gaat bij voorkeur vergezeld van een afschrift van het besluit waartegen het beroep is ingesteld.

Het beroepschrift moet worden ingezonden bij de Onderwijsgroep Galilei, ter attentie van de vaste commissie voor de bezwaar en beroepschriften.

De volledige regeling behandeling bezwaar en beroepschriften is op te vragen bij het secretariaat van het examenbureau, bij de afdelingsleider van het HAVO, bij de rector van de school of bij het bestuurskantoor van de Onderwijsgroep Galilei.

Het adres van de commissie voor de behandeling bezwaar- en beroepschriften is:

Onderwijsgroep Galilei
t.a.v. de voorzitter van de
vaste commissie voor de bezwaar- en beroepschriften
p/a Postbus 121
3200 AC Spijkenisse

Tel: 0181-650955
Fax: 0181-611303

Begrippen

bevoegd gezag:	Onderwijsgroep Galilei;
CE:	centraal examen;
CITO:	Centraal Instituut voor ToetsOntwikkeling te Arnhem;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma;
cpe:	centraal praktisch examen;
directeur:	de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;
eindexamenbesluit:	eindexamenbesluit vwo/havo/mavo/vbo;
examencommissie:	commissie bestaande uit de rector, de secretaris van het eindexamen, de docenten die lesgeven aan de examenkandidaat;
examendossier:	een dossier welke alle behaalde resultaten voor onderdelen van het schoolexamen en de naar behoren afgesloten handelingsdelen omvat, zoals aangegeven in het PTA. Het dossier omvat tevens de resultaten van de reeds afgesloten vakken;
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de wet;
handelingsdeel:	examenonderdeel dat een kandidaat moet hebben afgerond voor hij kan deelnemen aan het centraal schriftelijk eindexamen;
herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
inspectie:	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
kandidaat:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;
mavo:	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de wet;
profielwerkstuk:	het in artikel 4 van het examenbesluit bedoelde profielwerkstuk;
PTA:	programma van toetsing en afsluiting. Een schriftelijke vastlegging van de inhoud, de wijze van toetsing en de weging van alle in het kader van de opbouw van het examendossier door de kandidaat af te leggen toetsen en te verrichten opdrachten;
SE:	schoolexamen;
sector:	een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, of artikel 10d, derde lid, van de wet bedoelde sector;
sectorwerkstuk:	het in artikel 4 van het examenbesluit bedoelde sectorwerkstuk;
staatsexamencommissie:	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet;
toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
vbo:	voorbereidend beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 10a van de wet;
vmbo:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet;
vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de wet;
wet:	wet op het voortgezet onderwijs